

Quan la cultura demana dret propi

Published by [Interacció](#) [1] on 20/10/2025 - 11:12 | Last modification: 24/03/2026 - 07:39

Un nou informe del Consell de la Cultura de Barcelona analitza com el marc legal tracta —o ignora— les especificitats de la cultura. El resultat obre un debat necessari: fer del dret un aliat del valor públic de la cultura.

En els darrers anys, ha crescut la consciència que la cultura no pot ser tractada com una activitat qualsevol dins del marc normatiu general. No només perquè genera béns simbòlics, sinó perquè articula drets, identitats i formes d'organització singulars. Aquesta és la tesi de fons que recorre l'informe "*Tractament normatiu de les especificitats de la cultura: diagnosi i propostes* (2025), elaborat per [Trànsit Projectes](#) [2] a iniciativa del [Consell de la Cultura de Barcelona](#) [3] i de l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB). El document, fruit de gairebé un any de recerca, entrevistes i contrast amb agents del sector, ofereix una mirada rigorosa sobre fins a quin punt les lleis i reglaments actuals reconeixen —o no— allò que fa la cultura específica.

L'informe parteix d'una distinció clau. D'una banda, el valor públic de la cultura —la seva contribució a la cohesió, la diversitat i els drets culturals— que en justifica la protecció i promoció. De l'altra, la singularitat de les seves formes d'organització i gestió, marcades per la intermitència laboral, la discontinuïtat dels projectes o la presa de decisions basades en criteris artístics i no purament econòmics. Entre aquests dos pilars es construeix la noció d'"especificitat cultural": allò que fa necessari un tractament normatiu propi. Però entre la justificació teòrica i la seva traducció efectiva hi ha un buit evident.

El treball identifica sis tipus de desajust entre la norma i la realitat: des de la inexistència de regulacions específiques fins a la seva inaplicació per manca de desplegament reglamentari, desconeixement administratiu o inadequació pràctica. La conclusió és inquietant: fins i tot quan hi ha reconeixement jurídic, aquest sovint no té efectes reals. El cas de l'[Estatut de l'artista](#) [4] n'és paradigmàtic. Malgrat els avenços, les figures de contractació, els règims d'autònoms o la compatibilitat entre prestacions i drets d'autor continuen sense resoldre el nucli del problema: la intermitència estructural i la precarietat que defineixen bona part del treball cultural.

L'informe situa també el focus en la dimensió municipal. És en l'àmbit local on la cultura pren forma concreta i on les disfuncions entre norma i realitat es fan més visibles: autoritzacions d'espectacles, ús de l'espai públic, gestió patrimonial, requisits de seguretat o contractació d'artistes. L'administració local sovint ha d'aplicar una normativa que no ha estat pensada per a les particularitats del fet cultural, i és aquí on es genera una part significativa de la "desprotecció" detectada. Alhora, és també l'àmbit on es poden assajar solucions: ajuntaments

que impulsen models de contractació laboral justa, que incorporen clàusules de qualitat artística o que reivindiquen un paper proactiu en la revisió del marc legal.

El document planteja, de fet, una tesi d'alt voltatge polític: la normativa i les polítiques culturals no són àmbits independents, sinó vasos comunicants. Una llei que no entén la cultura com un bé públic acaba aplicant-se com si fos una activitat mercantil més; i unes polítiques que ignoren el marc jurídic acaben sostenint pràctiques irregulars o inviables. En conseqüència, cal un coneixement jurídic molt més profund dins les estructures culturals —tant públiques com privades— i una interlocució més sòlida entre els responsables de cultura i els serveis jurídics de les administracions.

També els agents culturals tenen un paper clau. La seva fragmentació i la feble representativitat sindical dificulten la negociació de convenis i la defensa de condicions adaptades a la realitat del sector. El reconeixement de les especificitats culturals, recorda l'informe, no és un privilegi corporatiu sinó una condició per garantir drets i sostenibilitat. Quan una activitat té una lògica de funcionament pròpia, el dret ha de saber adaptar-se per preservar-ne la funció social. (Vegueu també: [El decàleg com a interpel·lació directa als municipis](#) [5])

Així, el que proposa aquest treball no és només una revisió tècnica, sinó una nova aliança entre cultura i dret. Una aliança que parteixi del reconeixement del valor públic de la cultura, però que l'acompanyi amb instruments jurídics coherents, accessibles i viables. Des del món local, això implica entendre la normativa com una eina de política cultural —no com un fre inevitable. L'informe tanca amb una idea que mereix ser compartida: només quan la cultura és reconeguda en la llei com a espai singular d'interès públic, pot exercir plenament la seva funció de bé comú.

Referència

Consell de la Cultura de Barcelona.(2025). *Tractament normatiu de les especificitats de la cultura: diagnosi i propostes*. Institut de Cultura de Barcelona [Informe-final_Especificitats-Cultura_DEF.pdf](#) [6]

Categories: Actualitat

Categories: Articles i anàlisi

Tags: polítiques culturals

Tags: governança cultural

Tags: drets culturals

Tags: treball cultural i professionals

Tags: valor públic de la cultura

- [7]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2025/10/especificitats-cultura>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://www.transit.es/>

[3] <https://www.barcelona.cat/consellcultura/ca/>

[4] <https://interaccio.diba.cat/news/2024/12/conarte-web>

[5] <https://interaccio.diba.cat/blogs/2025/09/decaleg-apgcc-article>

[6] https://www.barcelona.cat/consellcultura/wp-content/uploads/2025/07/Informe-final_Especificitats-Cultura_DEF.pdf

[7] <https://interaccio.diba.cat/node/10232>